

22-07-28

S-

Implementerings- och kommunikationsplan för Vård- och insatsprogram (VIP) och personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp (PSVF) 2022-08-16

Denna implementerings- och kommunikationsplan ersätter implementerings- och kommunikationsplan för vård- och insatsprogram VIP 2020-09-09

Jörgen Bergström, utvecklingsledare Mitt i Livet Region Östergötland
Maria Branzell Hermelin utvecklingsledare Mitt i Livet kommunerna i Östergötland

Bakgrund

Utifrån årliga överenskommelser mellan staten och SKR har Uppdrag Psykisk Hälsa (SKR) haft i uppgift att stödja kunskapsutveckling och kunskapsspridning inom området psykisk hälsa. Arbetet bygger på att använda befintliga strukturer och pågående processer som är förenliga med Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård samt Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) för socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård.

Inom ramen för nationellt programområde (NPO) psykisk hälsa samverkar regioner och kommuner för att ta fram, kvalitetsgranska och stödja implementeringen av nationella vård- och insatsprogram (VIP) och personcentrerade sammanhållna vårdförlopp (PSVF).

Regionala programområden (RPO) psykisk hälsa och respektive läns samverkansstruktur mellan region och kommuner är viktiga aktörer för att stödja den lokala kunskapsspridningen inom området psykisk hälsa.

De nationella vård- och insatsprogrammen för psykisk ohälsa ska tillsammans med insatser för att stödja implementering öka användningen av evidens- och erfarenhetsbaserad kunskap i mötet mellan personal och individ. Genom att sammanställa och tillgängliggöra olika kunskapsunderlag på en gemensam plats för både specialistpsykiatri, primärvård, socialtjänst och skola ökar förutsättningarna för likvärdiga insatser utifrån en helhetssyn.

NPO psykisk hälsa ansvarar även för att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp inom området. Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och nationella vårdprogram fastställs av Styrgruppen för kunskapsstyrning i samverkan, SKS.

Under 2021 och 2022 har det genomförts informationsspridning om VIP utifrån den tidigare fastställda *Implementering och kommunikationsplan för Vård- och insatsprogram VIP 2020-09-09*.

De befintliga VIP går nu in i förvaltningsfas, det kommer dock att behöva ske revideringar utifrån att ny kunskap genereras och det kommer att behöva ske kompletteringar utifrån att nya perspektiv behöver lyftas in. Nyproduktionen kommer dock snarare att vara PSVF kopplade till olika sjukdomskluster. Två PSVF är fastställda, PSVF – Schizofreni tidigt insjuknande och PSVF Schizofreni fortsatt vård och behandling. Ytterligare PSVF är på remiss stadiet såsom PSVF Självskada och PSVF Ångest & depression. Under giltighetstiden för denna plan kan ytterligare PSVF komma att lanseras.

Även informationsspridning om VIP och PSVF kommer att vara en central del i implementering av den nationella kunskapsstyrningen psykisk hälsa men det kommer också att bli allt viktigare att hitta ändamålsenliga former för GAP-analyser, samverkanslösningar mellan huvudmännen i implementering och möjliggörande av gemensam kompetensutveckling.

Mål och syfte

- Att Vård- och Insatsprogram (VIP) och Personcentrerade Sammanhållna VårdFörlopp (PSVF) blir kända för berörda chefer och medarbetare inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola/elevhälsa.
- Att berörda delar av lärosäten får vetskap om VIP och PSVF som grund för egna ställningstaganden om nyttjande av materialet i undervisning.
- Att strategiskt arbeta för att understödja gemensam kompetensutveckling och spridande av goda exempel gällande implementering.

Implementeringsnivåer

De nationella vård- och insatsprogrammen berör verksamheter på olika sätt vilket kräver olika implementeringsinsatser och beslut.

Implementeringsnivå 1: Ha kännedom om verktyget – Personal/individen ska veta att verktyget finns. De ska kunna hänvisa till det samt veta hur de ska söka och få information.

Implementeringsnivå 2: Kunna använda verktyget – Personal/individen behöver veta hur de ska söka och finna information. De ska kunna hänvisa till andra verksamheter och hitta rätt samverkansnivå och ansvarsnivå. De ska kunna följa riktlinjer vad gäller till exempel tidiga tecken och bemötande.

Implementeringsnivå 3: Innehållskunskap – Verksamheten har ett ansvar enligt VIP och kan behöva utbilda personal för att kunna erbjuda specificerade/prioriterade insatser. Kompetenshöjningen behöver kopplas till generella och individuella utbildningsinsatser. Det kommer att innebära ekonomiska och personella resurser.

I Östergötlands län har kommunikationsinsatser genomförts för att verksamheter inom kommunerna och regionen ska ha kännedom om verktyget och kunna använda verktyget (implementeringsnivå 1 och 2). Denna kommunikations- och implementeringsplan riktar nu in sig på att stödja implementeringsnivå 3 för att verksamheten ska kunna erbjuda prioriterade insatser enligt riktlinjer och evidens samt stödja gemensam kompetensutveckling i länet.

Ansvarsfördelning

Utvecklingsledare

- tar ansvar för att informera i ledningsstrukturer
- strävar efter att arbeta strategiskt för att understödja gemensam kompetensutveckling och spridande av goda exempel gällande implementering
- strävar efter att erbjuda verksamheterna strukturellt stöd i att genomföra GAP analyser

Ledningsgrupp Vård och Omsorg

- tillser att resurssätta Sakområdesnätverk psykisk hälsa.
- ger utvecklingsledare möjlighet att informera i relevanta ledningsstrukturer
- stödjer chefer och medarbetare i sina organisationer i att tillvarata innehåll i VIP och PSVF

Sakområdesnätverk för VIP och PSVF

- är en viktig arena för att kunna föra ut kunskap och skapa delaktighet kring VIP och PSVF samt processerna i kunskapsstyrning
- identifiera förbättringsmöjligheter till samverkan
- bidra med goda exempel och
- Delta i gemensam kompetensutveckling.

RPO psykisk hälsa

- en viktig arena för att arbeta med implementeringsunderstödjande aktiviteter som kan vara av intresse för delar av eller samtliga 41 ingående huvudmän
- erbjuda möjlighet till delaktighet i framtagandeprocess av VIP och PSVF

Målgrupper

Målgruppen för denna implementerings och kommunikationsplan är berörda verksamheter i Region Östergötland och länets kommuner. Det innebär bland annat specialistpsykiatri, ungdomshälsa, primärvård, elevhälsa/skol och socialtjänst i bred bemärkelse.

Målgrupp är också individer som berörs av gällande VIP och PSVF samt deras närstående.

Ytterligare målgrupper kan komma att identifieras under arbetes gång.

Aktivitetslista

Målgrupp	Vad	Var	Genomförande	Tidplan
LGVO	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möten LGVO	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via LGVO AU.
Socialchefs nätverk	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möten socialchefs nätverk	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via AU Socialchefs nätverk
Föreningar för personer med psykisk funktionsnedsättning och dess närstående	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möten med NSPH Östergötland	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger, dialog mellan utvecklingsledare och styrelserepresentanter för NSPH Östergötland
Psykiatricentrums (PC) ledningsgrupp (LG)	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möten PC LG	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via PC centrumchef
Primärvårdens (PVC) ledningsgrupp (LG)	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möten PVC LG	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via PVC centrumchef/primärvårdsområdeschef
Primärvårdens verksamhetschefer	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Chefsmöte primärvård	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via PVC LG
Rehab verksamhetschefer	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Chefsmöte verksamhetschefer	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	VT 2023
Ungdomshälsans (UH) ledningsgrupp (LG)	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning	Möte i UH LG	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via verksamhetschef Ungdomshälsa, RÖ
Elevhälsonätverk	Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning		Utvecklingsledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger – bereds via sammankallande elevhälsonätverk
Lärosäten LiU med fokus på SSK program och Socionomprogram AT utbildning VO College Evicomp	Information om VIP/PSVF	Anpassat till lämplig arena i respektive lärosäte	Utvecklingsledare, Mitt i Livet	Fortlöpande

Verksamhetschefer länets kommuner	Information om Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning?	Webbinarium	Utvecklings- ledare, Mitt i Livet	När behov så föreligger
Sakområdesnätverk	-Information om VIP/PSVF och processer inom kunskapsstyrning -Möjlighet till remisshantering av öppna remisser kopplat till nationellt system för kunskapsstyrning -Samverkan kring att genomföra GAP analyser och tillvarata resultaten av dessa -Spridning av goda exempel och möjligheter till gemensam kompetensutveckling	Fysiska och digitala möten	Utvecklings- ledare, Mitt i Livet sammankallar Sakområdesnätverk et	Fortlöpande